

До другаритѣ

членове на околийскитѣ и окрѣжни комитети на Организацијата.

Изложение

ОТЪ БОЛШИНСТВОТО ДЕЛЕГАТИ НА ОБЩИЯ КОНГРЕСЪ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА.

Съгласно наредбитѣ на Организацијата, прѣз октомври м. г., прѣдстоеше да се свика втори редовенъ общъ конгресъ. Споредъ чл. 141 отъ правилника, иницијативата за неговото свикване принадлежи на Централниот комитетъ. По нещастно стечение, обаче, на обстоятелствата, последниотъ се разтури, безъ да може да изпълни тая си обязаностъ. Делегатитѣ на Струмишкиот окрѣгъ, имајќи прѣдъ видъ безизходното положение на Организацијата и възползувани отъ чл. 52, којто согласно чл. 93 се приспособува къмъ Централниот комитетъ, съ изричното согласие на останалитѣ правомощни членове на комитетотъ, встѣпиха въ неговитѣ права и поканиха останалитѣ окрѣжни да изпрататъ незабавно делегати за конгресотъ. За собранъ пунктъ тѣ опрѣдѣлиха Х. . . , а за дата — 15 декември. Окрѣжитѣ охотно се отзоваха на поканата; ония отъ тѣхъ, които бѣха закѣснѣли, побързаха да уредатъ своитѣ конгреси, и делегатитѣ, въ голѣмото си болшинство, още прѣди опрѣдѣлената дата бѣха на собранъ пунктъ.

Отъ резултатитѣ на окрѣжнитѣ конгреси, прѣдполагаше се, че общиотъ конгресъ ще се состои отъ 51 делегати — 12 отъ Битолско, по 8 отъ Скопско, Сѣрско, Одринско и Солунско и 7 отъ Струмишко. Въ изборитѣ, прѣдвидената въ циркуларъ № 2 норма — единъ делегатъ на 5.000 члена, не бѣ спазена отъ Струмишко, Сѣрско, а може би и отъ други окрѣжи. Тѣ избраха повеќе делегати отъ припаднитѣ имъ се. Но навѣрно, причината за тая несъразмѣрностъ трѣба да се дири въ отсуствието на статистика за членовѣ и организираното население. Д. Груевъ, Кирилъ и П. Тошевъ бѣха избрани отъ по 2 мѣста, така че числото на делегатитѣ се намалуваше на 48.

Веднажъ делегатитѣ пристигнали, тѣмъ прѣдстоеше да се конституираатъ въ редовенъ конгресъ. За тая цѣль трѣбваше да се направатъ нѣколко прѣдварителни засѣдания, въ които да се провѣрјатъ пълномощијата и се касираатъ неправилно избранитѣ делегати, ако би имало таква, а сѣщо да се опрѣдѣли окончателната дата и мѣсто на конгресотъ. Тая практика, којто е единствено законната и умѣстна, е осветена и отъ миналиотъ общъ конгресъ, којто постѣпи именно по тоя начинъ.

Прѣдварителнитѣ засѣдания започнаха. За голѣмо сѣжаление, обаче, въ тѣхъ се установи, че има група делегати, којто не желеа да се подчинява на общитѣ рѣшення и којто на всѣка една цѣна искаа да види реализирани своитѣ прѣдварително обмислени планове. Това бѣ сѣщата онаа група, којто още въ миналиотъ общъ конгресъ бѣ се показала опозиционно настроена къмъ сѣществующитѣ наредби и гледища и којто искаше да се наложи на цѣлата Организација. Јадката на тая група бѣха Сѣрскитѣ делегати: Я. Сандански, Ч. Кантарѣдѣиѣвъ, С. Хадѣиѣвъ, И. . . (легалентъ), П. Тошевъ, (делегатъ сѣщеврѣменно и отъ Битолско), П. Арсовъ, Д. Стефановъ и К. Българијата. Къмъ тѣхъ се присѣдиниха: Х. Чернопѣевъ отъ Струмишко, П. Ангеловъ и Г. Василевъ отъ Скопско и А. Станоевъ отъ Солунско.

Първото засѣдание се состои на 13/XII — два дни прѣди редовно опрѣдѣлената дата. За дневенъ редъ, по желанието на Сѣрскитѣ делегати, биде поставенъ въпросъ за окончателното опрѣдѣлање мѣстото на конгресотъ. Сѣрчане и тѣхнитѣ сѣмишленици се изказаха еднодушно, че конгресотъ трѣба да стане въ организационната територија, понеже въ такѣвъ смисълъ се е изказалъ миналиотъ конгресъ. Тѣ се основаваха на оноа изјавление на конгресотъ, изложено въ циркуларъ № 1, въ којто тој објаснува, че се е состоялъ задъ граница по сѣображенија, којто не трѣба да се вземаатъ като прѣтекстъ въ бѣдѣще. И отъ тая чисто отрицателна и желателна форма на изказанија, Сѣрчане вадѣха едно абсолютно задѣлжение за всѣчки бѣдѣщи конгреси. Бол-

шинство отъ делегатитѣ бѣха на противно мнѣние. Но тѣ не се изказаха опрѣдѣлено, понеже намираха, че е необходимо да се почака до опрѣдѣлената дата, за да могатъ присуствува повеќе делегати — засѣданието сѣстоеше едва отъ 16 души. Това мнѣние се уважи и засѣданието се закри, безъ да рѣши ниѣщо.

На 15 се состои второто засѣдание съ сѣщия дневенъ редъ. Сѣрчане продолжаваха да настояваатъ на своето гледище и искаа незабавно да се пристѣпи къмъ гласување. Но и това засѣдание не бѣ законно; въ него присуствуваха 28 делегати, којто споредъ чл. 143 отъ правилника, којто изисква за законно засѣдание најмалко 3/4 отъ прѣдвиденитѣ делегати, би трѣбвало да присуствуваатъ поне 36 души. Независимо отъ това, мнозина делегати не освѣдомени отъ иницијативитѣ за мѣстото на засѣданието не можаа да присуствуваатъ. Имаше и таква делегати, којто бѣха изъ провинцијата или въ Македонија, но за којто положително се знаеше, че пристигатъ. Прѣдъ видъ на тия сѣображенија се рѣши да се отложи разискването и гласуването на въпросотъ за още 2 дни. По прѣдложение на единъ отъ сѣмишленицитѣ на Сѣрчане се прие, че слѣдвашето засѣдание ще гласува въпросотъ, отъ колкото и делегати да се состои.

На 17 се состои третото засѣдание. То ще остане паметно въ историјата на Организацијата. Болшинството отъ делегатитѣ се изказаха въ смисълъ, че конгресотъ трѣба да стане задъ граница. Тѣ посочиха, прѣди всѣчко, на фактичката невъзможностъ за неговото сѣстоявање въ организационната територија, поради зимното врѣме и неудобноста за делегатитѣ да влизатъ вжтрѣ, слѣдъ като сѣ се сѣбрали вече задъ граница. Тѣ посочиха, че нѣма никакви клаузи въ нашитѣ наредби, којто да сѣ противъ подобно рѣшение и чѣмотивитѣ, изложени въ циркуларъ № 1, којто принудиха миналиотъ конгресъ да стане задъ граница, сѣ въ сила и сега, плусъ даже още други. Тѣ посочиха најпослѣ, че не е важно кѣдѣ ще става конгресотъ, а какво ще рѣшава и заявиха, че, ако би било възможно да се удовлетвори желанието на Сѣрчане, тѣ не биха имали ниѣщо противъ. Но Сѣрчане нито се опитаа да възразаатъ на тия доводи; тѣ настояваха на своето и чрѣзъ Чернопѣева заявиха, че ще напуснатъ конгресотъ, ако се рѣши да стане въ Бѣлгарија. Прѣдложи се гласување. Сѣрчане, макаръ че въ първитѣ два засѣдания најнастойчиво искаа тоа, заявиха, че въпросотъ не може да бѣде подлаганъ на гласување, понеже по тѣхното разбирање, билъ прѣдрѣшенъ отъ циркуларъ № 1. И кога то имъ се објасни, че изпадатъ въ противорѣчие съ самитѣ себе, тѣ вмѣсто да възразаатъ, демонстративно напуснаа засѣданието. Делегатитѣ бидоа изненадани, тѣ не очакваа подобенъ край и не гласуваа. Тѣ основателно се опасуваа, че Сѣрчане ще се отцѣпјатъ отъ Организацијата и оставиха въпросотъ откритъ до едно трајно и сигурно разбирателство съ тѣхъ.

Бѣзсѣмѣно, мотивитѣ, којто караа Сѣрчане и тѣхнитѣ сѣмишленици да бѣдаатъ така настойчиви, не бѣха отъ нѣкое особено чисто естество. Тѣ се вдѣхнуваа не отъ желанието да спазатъ нѣкакѣвъ принципъ за самородностъ на Организацијата, тѣ просто искаа да правятъ политика отъ въпросотъ. По всѣка вѣројатностъ, тѣ сѣ прѣдполагали, че ако конгресотъ се состои вжтрѣ, то мнозина отъ тѣхнитѣ противници по физическа немошъ не биха могли да отидатъ, кога то тѣхнитѣ делегати всѣчки до единъ биха били тамъ. И тогава тѣ сѣ много по голѣмъ шансъ биха могли да разчитатъ на болшинство, къмъ којто јавно се стремѣа. Че тѣхнитѣ сѣображенија сѣ прѣслѣдвали имено горната цѣль, свидѣлствуваатъ слѣднитѣ три факта:

1) Нѣкои тѣхни сѣмишленици, како Чернопѣевъ,

бъха предварително опрѣдѣлили мѣстото на конгреса въ България и даже проектираха да почнатъ да правятъ нужнитъ приготовления;

2) Тѣ сами, слѣдъ като напуснаха предварителнитъ засѣдания, опрѣдѣлиха за окончателно мѣсто единъ български пунктъ; и

3) Тѣ заявиха, че не признаватъ за делегати известни лица, неприятни тѣмъ. Особено ясно се изказа въ това отношение П. Ангеловъ въ края на третото засѣдание.

Тоя въпросъ, по самото си естество, трѣбваше да се разгледа при проверката на пълномощията, но Сърчане го повдигаха въ всѣко засѣдание. На своето прѣдрѣшено мнѣние тѣ даваха единъ по-общъ характеръ и се мъчеха да го примирятъ съ наредбитъ на Организацията. Тѣ отричаха правото на делегатство, въобще на всички ония, които по едни или други причини сж напуснали организационната територия и сега занимаватъ известни професии въ България. А такива сж почти всички Солунски и Битолски делегати и голѣма частъ отъ Одринскитъ и Скопскитъ. Сърчане се основаваха на чл. 3 отъ правилника, споредъ който всѣки напусналъ организационната територия членъ, губи правата си на такъвъ докато е вънъ. На тая декларация на Сърчане биде нѣколко пѣти най-обстойно отговорено. Болшинството отъ делегатитъ обясниха, че окръжитъ иматъ върховното право да избиратъ всѣкиго, който имъ е угоденъ, стига лицето да отговаря на необходимитъ по нашитъ наредби условия и че делегатитъ могатъ да бждатъ касирани само въ два случая: 1) ако не отговарятъ на тия условия и 2) ако изборътъ е произведенъ по незаконенъ или нередовенъ начинъ. Делегатитъ посочиха, че чл. 3 не отнема правото на делегатство на живущи въ България работници; понеже минжлиятъ общъ конгресъ, сжщиятъ тоя, който изработи въпросния членъ, избра за прѣдставители П. Арсовъ, който бѣше назначенъ учителъ и Д. Стефановъ, който бѣше адвокатъ, а за редакторъ на Революционенъ листъ — Д. х. Димовъ, чиновникъ въ Македонския отдѣлъ на Министерството на външнитъ работи — всички кандидати на сжщитъ ония, които днесъ сж противъ подобни избори. Тѣ посочиха и на това, че окръжитъ прѣдварително известени, не сбираниятъ пунктъ е въ Х. . . . , сж прѣдполагали, че и самиятъ конгресъ ще стане задъ граница. А въ зависимостъ отъ това съображение, тѣ сж избрали делегати, които *дѣйствително* да могатъ присѣдствувати на конгреса. Делегатитъ, къмъ които се отнасяше заявлението на Сърчане, заявиха че въ краенъ случай сж готови да се откажатъ отъ мандата си, стига само да се даде възможностъ на съответствующитъ окръжи незабавно да си избератъ вмѣсто тѣхъ други, за да могатъ се прѣдставлява всички пропорционално на членоветъ си. Но Сърчане и на това не скланѣха. А съ това тѣ явно даваха да се разбере, че единствената имъ цѣль е да иматъ *безъ друго* болшинство. Инакъ става необяснимъ фактътъ, че подъ знаменателя на неправомощитъ делегати тѣ не подвеждаха своитъ съмишленици Г. Василевъ, който, по собственитъ му думи, е напусналъ окончателно Македония и сега търси длѣжностъ въ България и А. Станоевъ, който биде избранъ, макаръ че отдавна е въ България.

Ако и да виждаха явно намѣрението на Сърчане, болшинството отъ делегатитъ направиха всичко възможно за да се избѣгнатъ послѣдствията, които биха могли да се породятъ отъ едно отцѣпване. Тѣ правиха редъ срѣщи и разбирателства, пращаха нѣколко специални лица за изглаждане станалото, но напразно. Цѣли три засѣдания бидоха употребени за тая цѣль, но Сърчане нито счетоха за нужно да присѣдствуватъ на тѣхъ. Делегатитъ бѣха въ недоумѣние и страхъ прѣдъ бждещето, обаче тѣ не губѣха надежда и продължаваха своитъ усилия. Но се напразно; Сърчане продължаваха да бждатъ непримирими.

Тѣмъ въ разгара на страститъ, делегатитъ бидоха подложени на една изненада, която отново внесе малко надежда въ формираното се невѣрие за едно разбиране. Разпратени бѣха до всички тѣхъ покани, подписани отъ Арсова и Стефанова, въ които се опрѣдѣляше за мѣсто на конгреса единъ пограниченъ пунктъ въ България. Тая покана бѣ и невѣрна въ своитъ фактъ и незаконна въ своята инициатива. Въ нея се съобщаваше, че мѣстото

се опрѣдѣля отъ Прѣдставителството, въ съгласие съ находящитъ се бивши членове на Централния комитетъ и инициаторитъ — Струмичане. Г. Петровъ бѣ прѣдставителъ, а Кирилъ — членъ на Централния комитетъ; тѣ не бѣха сондирани. Всичкитъ Струмишки делегати, изключая Чернопѣевъ, нѣмаха никакво известие, че се дѣйствува отъ тѣхно име. Поканата бѣ и незаконна. Тя трѣбваше да изхожда отъ едно общо рѣшение на всички делегати и само тогава би имала своята сила. Но въпрѣка тия нередовности въ нея, болшинството искаше да върва, че тя е актъ на едно отрѣзване и залогъ на една задружна работа. Свика се специално събрание, въ което бидоха поканени всички Сърчане, за да се обсъди взетата инициатива, *противъ която никой нѣмаше нищо*, но послѣднитъ пакъ не дойдоха. И делегатитъ съ горестъ констатираха, че сж били измамени въ своитъ очаквания. Непримири-мостъта на тѣхнитъ другари не бѣ отслабнала, напротивъ тя още по се усиляше и достигна дотамъ, че Сърчане безъ стѣснение заявяваха, че „ржкавицата е хвърлена и борбата е неизбежна“.

При подобна атмосфера на възбуденостъ и неприязненостъ, естествено, бесполезно бѣ всѣко отиване на опрѣдѣленото мѣсто. Липсваха реални гаранции, че ако болшинството би притърпѣло нанесената му обида съ произволното вземане инициативата отъ 2—3 души и би отишло, не би могло да се дойде до известенъ край. Поведението и декларациитъ на Сърчане ясно показваха, че тѣ не желаятъ съвмѣстна работа и че, ако би се отстъпило на това имъ желание, тѣ биха създали другъ претекстъ и пакъ биха се отдѣлили. И болшинството не замина. Заминаха само избранитъ отъ начало 12 делегати, безъ нѣкои отъ тѣхъ.

Останалитъ делегати, съ изключение на Д-ръ Туменовъ, Лозанчевъ, С. Икономовъ и М. . . . , за които бѣ съобщено че се отказватъ отъ мандата си; на Л. Маджаровъ и Г. Петровъ, които не счетоха за нужно да посѣщаватъ засѣданията слѣдъ напускането на Сърчане; на Д. Груевъ, който биде убитъ; М. Герджиковъ, който намира за добръ да направи свое собствено изложение; П. Китановъ и Л. . . . , които още отъ начало напуснаха засѣданията и си заминаха и на Д. Даскаловъ, Бакунинъ, Сливаровъ, и П. Шищмановъ, които не можаха да дойдатъ отъ вжтрѣ, продължиха прѣдварителнитъ засѣдания. Да се конституиратъ въ редовенъ конгресъ тѣ счетоха за незаконно, понеже споредъ циркуляръ № 2 липсваше необходимиятъ минимумъ отъ 40 делегати и не тактично, понеже подобна постѣпка би означавала най-малко приемане на хвърлената ржкавица. Делегатитъ намиратъ, че въ подобни сждбоносни моменти, когато една борба може да бжде прѣдизвикана въ Организацията отъ напусналитъ делегати, най-компетентни и правоимащи да се произнесатъ сж самитъ мѣстни организации и тѣ тѣмъ прѣдоставятъ да кажатъ своята дума.

Прѣдъ видъ на горнитъ съображения, делегатитъ рѣшиха да се конституиратъ въ едно *съвѣщателно събрание*, което да изкаже само мнѣния прѣдъ Организацията, отъ които се има такава нужда, по всички жизнени за нея въпроси, но безъ да ги облича въ задължителна сила. За освѣтление на Организацията събранието изпраща настоящето изложение на всичко онова, което е станало прѣди и слѣдъ напускането на Сърчане и тѣхнитъ съмишленици.

За още по-голѣмо освѣтление на Организацията, събранието счита за необходимо да изтъкне въ нѣколко думи ония дълбоки причини, които продиктуваха отдѣлянето на Сърчане.

Въ общественитъ организации винаги се поражда опозиция на ония системи и режими, които сж господствующи тѣхъ. Тоя общественъ законъ не остави незасегната и нашата организация. Още прѣди възстанието въ нейнитъ редове се бѣха появили известни недоволници, които имаха за девизъ да се борятъ срѣщу всичко старо, затова само, защото е старо. Тѣ бѣха неоформени, тѣ сами не знаяха защо сж опозиция; тѣ просто искаха да играятъ ролята на вѣчни реформатори. Тѣ бѣха анонимни, тѣ нѣмаха свои идейни прѣдставители, тѣ не прѣдставляваха нѣщо цѣло и не указваха особено въздѣйствието върху организационния животъ. Но настана възстанието. То не даде желаната свобода, но затова пѣкъ даде разочаро-

вание, недоволство, даже негодувание. Актът на въстанието тръбваше да бжде осъден най-безпощадно, а заедно с него — авторитът и системата, които го пръдизвикаха — така както тѣ биха били величани при успѣхъ. Настана реакция срѣщу формитѣ и идеалитѣ на миналото и на Организацията почна да се чертае единъ съвсѣм новъ пѣтъ — тъкмо обратенъ на дотогавашния ѝ. Недоволницитѣ тържествуваха, тѣ видѣха развързани своитѣ рѣци и се впуснаха въ най-фантастични новаторства. Тѣ се организираха въ своя група, на чело на която застана Сандански — единъ отъ Сърскитѣ войводи и почнаха да изнасилватъ духа на Организацията. Прѣвъ миналия общъ конгресъ тѣ бѣха така силни, че даже по известни въпроси успѣха да ~~се~~ наложатъ. Психологическиятъ моментъ бѣ особено удобенъ за най-крайни утопии и разни македонствуещи социалисти отъ България пожелаха да го използватъ за интереситѣ не на самото Дѣло, а на тѣхнитѣ доктрини. Тѣ застанаха на чело на групата, като нейни идеолози и почнаха по единъ косвенъ начинъ всѣцѣло да я направляватъ по вкуса на своитѣ абстракции.

Това външно влияние, по разбирането на събранieto, е най-сжществената причина за сегашнитѣ скръбни събития. То е, което създаде психологията на непримиримостъ у Сърчане, то е което я засилваше и което създаде идейнитѣ различия на послѣднитѣ отъ Организацията.

Но психологическото сътрясение отъ въстанието почна да се прѣтѣпява и Организацията отново тръбваше да тръгне въ своя нормаленъ пѣтъ — разбира се, слѣдъ като плати необходимия данѣкъ на новитѣ нужди на врѣмето. Ето защо опозицията, която се яви въ ролята на безогледенъ новаторъ, неминуемо бѣ прѣдосъдена на едно бавно замиране и днесъ я виждаме въ единъ конгресъ отъ 48 делегати да се прѣдставлява едва отъ десетина души. Но крайнитѣ тръбваше и до края да си останатъ крайни. Още повече, че тѣ ковѣха своитѣ теории изхождайки не отъ самото положение и нужди на Дѣлото, а отъ отвлѣченитѣ теории на своитѣ идеолози. Тѣ се помъчиха да си създадатъ идеология, различна отъ тая на общегосподствующата въ организационното съзнание, но тѣ още я нѣматъ. Тя е мъглява, неустойчива, неуловима. Отъ всичко онова, обаче, което сж говорили, отъ всичко което сж вършили и писали въ „Революционенъ листъ“ и другагѣ, може да се заключи, че тѣхнитѣ основни различия отъ Орг. състоятъ въ два пункта:

1) Сърчане и тѣхнитѣ съмишленици сж убедени *интернационалисти*. Но тѣхниятъ интернационализъмъ не се съдържа въ даванетоъ еднакво правоучастие на всички нации и религии въ дѣлото на революцията. Подобно гледище, понеже отдавна е усвоено отъ Организацията и е вписано, като нейнъ най-святъ принципъ, не може да служи, като точка на различие. Различието е не въ принципа, а въ неговото прилагане. Сърчане безусловно вѣрватъ въ едно най-скорошно сближение между всички християни въ Македония и Одринско, което поставятъ като необходимо условие за самото постигане на крайния ни идеалъ — автономията. Тѣ не се отчайватъ отъ оная непримирима и кървава борба, която ни е обявена отъ сръбскитѣ и грѣцки чети и мислятъ, че тя е отъ врѣменно естество. За тая борба тѣ не обвиняватъ прѣмитѣ нейни виновници — пропагандитѣ, а самата Организация. Тя, споредъ тѣхъ, е отблъсквала и прислѣдвала небългарскитѣ елементи и съ своето „поддаване“ на официална България е прѣдизвикала сегашното имъ повѣдѣние. И сега, ако ние имъ заявимъ най-искрено, че желаемъ тѣхното съучастие и дадемъ реални доказателства и гаранции, че свято пазимъ нашата самостоятелностъ, тѣ ще ни повѣрватъ и послѣдватъ. Доколко сръбоманитѣ и гърцитѣ ще ни послѣдватъ, това знаятъ най-добрѣ ония, които непосредствено чувствуватъ терора на тѣхнитѣ чети. И ако Сърскиятъ окръгъ би ималъ нещастieto на останалитѣ, то навѣрно неговитѣ работници биха по-инѣкъ разсждавали.

Съвъщателното събрание счете за необходимо и умѣстно да се занимае само съ слѣднитѣ въпроси:

- 1) Бждещата дѣйностъ на Организацията;
- 2) Материална издрѣжка на Организацията;
- 3) Организацията и България и
- 4) Управление и правилници.

Слѣдъ като разгледа най-обстоятелствено поставенитѣ въпроси, събранието взе слѣднитѣ рѣшения, които

Сърчане ненавиждатъ България, ако и най-охотно да се ползватъ отъ нейното гостоприемство. Тѣ искатъ пълна изолираностъ отъ нея и сж готови да обвинятъ цѣлата Организация, че ѝ се поддава и даже продава. Това е обвинение, което е твърдѣ известно, за да се обяснява и твърдѣ несъстоятелно, за да се опровергава. Безсъмнено, Организацията не може да не търси приятелството на България и въобще на всички ония фактори, отъ които зависи сждбата на Македонския въпросъ. Тя обаче високо прокламира своята самостоятелностъ и никога не ще я жертвува за подкрѣпата и приемѣтъ, които ѝ се указватъ. Въ своята умраза къмъ България Сърчане отиватъ до тамъ, че искатъ да се отблъсва всѣка една помощъ, която изхожда отъ нея. Въ подобни моменти, когато Организацията е въ най-голѣмо финансово затруднение и когато ней сж необходими огромни суми и орѣжие за борбата ѝ срѣщу неприятелскитѣ чети, да се отблъсватъ помощитѣ, които се даватъ, безъ да се иска нищо въ замѣна — това е цѣло прѣстѣпление спрѣмо интереситѣ на Дѣлото.

2) Сърчане сж крайни *еволуционисти*. Недоволни отъ минжлата прѣдимно боева дѣйностъ на Организацията, която по тѣхното разбиране е главниятъ виновникъ за неуспѣха прѣвъ 1903 г., тѣ пригрѣшатъ една чисто културна дѣйностъ и съ това съвършено затъмнѣватъ революционното естество на Организацията. Тѣ не желаятъ бури и борби; тѣ сж за една подземна и безшумна работа, работа която ще прѣвъзпита населението и ще го направи съзнателенъ пионеръ въ борбата и съзнателенъ гражданинъ на бждещата свободна Македония. Тѣ обвиняватъ своитѣ неединомисленици въ бунтарство, въ желание да правятъ още тая година въстание, да хвърлятъ Организацията въ най-опасна авантюра, но тѣ съ нищо не се стараятъ да подкрѣпятъ своитѣ голословни обвинения. Съвъщателното събрание не намира за нужно да оказва несъстоятелността на еволуционното гледище; то просто посочва утопитѣ въ които изпадатъ Сърчане и пълната несъвмѣстимостъ на това гледище съ една революционна организация, каквато е нашата, която има за цѣль частъ по-скоро да извоюва прѣмия си и непосредственъ идеалъ — политическата свобода.

Такава е въ общи чери идеологията на Сърчане и тѣхнитѣ съмишленици. Не ще и дума, тя не се издрѣжа на практика и ето защо нейнитѣ носители не сж я приложили даже въ нейния минимумъ. Ако и крайни новатори, тѣ продължаватъ да вѣрватъ по стария пѣтъ на минжлото. Дѣятелността на Чернопѣва, който най-безпощадно прислѣдва неприятелскитѣ чети, и който не особено подбира материалнитѣ источники, дѣятелността на Сандански, цѣлата дѣятелностъ на тѣхнитѣ съидейници, иде да покаже, че тѣ на практика въ нищо не се отличаватъ отъ Организацията. И обяснимъ става тогазъ фактътъ, че въ тѣхната група има еденици, които не единомислието свързва, а *само* личнитѣ връзки на приятелство и другарство. Но ако практиката не се отстоява, теорията се отстоява и ще се отстоява, защото нейнитѣ носители сж доволно ангажирани вече съ нея. При това, тя е една отлична маска, подъ която се прикриватъ амбициитѣ и честолюбията, едничкитѣ може-би, които подтикватъ Сърчане по хлъзгавиятъ и опасенъ пѣтъ на отцѣплението.

Съвъщателното събрание, като подчертава че посоченитѣ идейни различия сж поне въ момента, по-скоро номинални, отколкото фактически; намира, че тѣ ни най-малко не могатъ да послужатъ за достатъчно основание на едно отцѣпление. Събранието искрено съжелава за всичко станало и вижда опасността за Организацията отъ тая необмислена постѣпка, особено въ сегашнитѣ критически минути. То апелира къмъ мѣстнитѣ организации да упражнятъ всичкия свой авторитетъ и власть, за да поправятъ оная грѣшка, която при по-голѣмо благоразумие би могла да бжде избѣгната.

иматъ силата на мнѣния прѣдъ Организацията:

1. Съвъщателното събрание намира, че Организацията трѣбва да бжде революционна не само по характеръ, но и по начинъ на дѣйствие. Еволуционната тактика, която води къмъ неусѣтното модернизиране на турския режимъ, трѣбва да бжде чужда на Организацията, независимо отъ това, че въ нейната територия нѣма обективни условия, които биха позволили подобна

тактика. Прѣдъ видъ на това положение, Организацията възприема культурно-економическата дѣйност само до толкова, доколкото тя подпомага и не е въ разрѣзъ съ нейните непосредствено революционни задачи.

Организацията има за първа и главна своя задача да се подготви въ боево отношение по възможности най-скоро, както материално, така и духовно, за да дѣйствува винаги, когато е необходимо. За тая цѣль трѣбва незабавно да се пристѣпи къмъ: а) въоръжаването на населението съ по-модерно и въ достатъчно количество оружие; б) вкарване въ вътрѣшността необходимитѣ боеви и взривни материали и в) опрѣдѣляне специални инструктори, които да обучават населението въ боево изкуство.

Организационнитѣ дѣйствия прѣдполагатъ:

1) Най-активна борба срѣщу сръбскитѣ и грѣцки пропагандаторски чети. Желателно е да почне неуспѣшно да се дава на борбата непосредствено масовъ характеръ, като се прѣдостави на населението само да се разправя съ четитѣ. Организационнитѣ чети ще се грижатъ само за неговото ръководство. Като се стреми да запази сегашнитѣ си позиции, изложени на опасностъ, Организацията не забравя и ония, които ѝ сж отнети. Тя се стреми да си ги възвърне чрезъ общи атаки отъ нѣколко райони, прѣсичане каналитѣ на неприятеля и други начини, каквито мѣстнитѣ и врѣмenni условия позволяватъ. Наредъ съ непосредствената отбрана, прѣпоръчватъ се въ борбата всичкитѣ възможни репресалии срѣщу сръбоманското, грѣкоманското и грѣцко население и тѣхнитѣ легални пропаганди, като: изгаряне на села, слѣдѣщи за баба на неприятеля нападение на чужди земи, организацията територия села, економически бойкотъ и пр.

2) Унищожение на турски, арнаутски и въобще на всички разбойнически банди, тѣхнитѣ ятаци и свѣргалища.

3) Убийства на видни политически личности — турски държавници или чиновници и шефове на пропаганда.

Всичкитѣ тия дѣйствия трѣбва да се осъществяватъ мѣстно и незабавно. Тѣ се прѣдприематъ съ съдействието на респективния окръженъ комитетъ.

Слѣдъ като се подготви достатъчно, Организацията прѣдприема редъ атентати надъ обществени постройки: мостове, желѣзници, тунели, банки, рудници и пр., които сж въ състояние да увредятъ турскитѣ и европейски интереси. Както атентатитѣ, така и възстанията, Организацията счита за свои формални дѣйствия и ги прѣдприема: първитѣ съ изрично разрѣшение на Централния комитетъ, а вторитѣ — на общия конгресъ. Величината и характерътъ на формалнитѣ организационни дѣйствия

Исхождайки отъ положението, че не е компетентно, не само да взема формални рѣшения, но и да прави законни избори, съвѣщателното събрание рѣши да не опрѣдѣля лица за върховнитѣ тѣла на Организацията — Централенъ Комитетъ, Прѣдставителство и Ревизионно тѣло. Като има прѣдъ видъ: 1) че отъ тия тѣла не е окончателно разтурено само Прѣдставителството; 2) че мандата на послѣдното, като едногодишно е изтекълъ още на 31 октомври м. г.; 3) че правилникътъ, съ своитѣ празноти, не указва какъ да се постѣпи съ върховнитѣ тѣла, въ случай че слѣдъ изтичането на мандата имъ общиятъ конгресъ, който е единич-

Съ другарски привѣтъ, делегати за общия конгресъ:

Кириль,
Д-ръ Татарчевъ,
Г. Илиевъ,
М. Развигоровъ,
Хр. Матовъ,
Г. Христовъ,
Августъ,
Б. Сарафовъ,

Съ другарски привѣтъ, делегати за общия конгресъ:

Кириль,
Д-ръ Татарчевъ,
Г. Илиевъ,
М. Развигоровъ,
Хр. Матовъ,
Г. Христовъ,
Августъ,
Б. Сарафовъ,

Съ другарски привѣтъ, делегати за общия конгресъ:

зависятъ не само отъ нейната подготовка, но и отъ моментътъ, който ги е продиктувалъ.

Атентатитѣ и убийствата, за да могатъ да бждатъ по-ефектни и по-добрѣ направлявани, трѣбва да се прѣдоставятъ на специални терористични групи, къмъ организирането на които е желателно незабавно да се пристѣпи.

III. Събранието възприема като принципъ, че Организацията трѣбва да има своя собствена финансова издрѣжка, отъ която въ голѣма степенъ зависи нейната самостоятелностъ. Събранието намира, че Организацията би могла да има много по-голѣми вътрѣшни приходи, стига само по-добрѣ да организира своя приходенъ бюджетъ, въ смисълъ да разхвърля правилно и пропорционално съ състоянието на членоветѣ тѣхнитѣ вноски и налози. Прѣпоръчва се прѣдприемането на политически обирни, плѣняване на известни личности и пр., съ цѣль да се добиватъ по-крупни суми.

Въпрѣки добрѣ организираната финансова наредба, обаче, на Организацията, събранието намира, че послѣдната никога не ще може да се поддържа отъ непосредственитѣ си приходи и затова то прѣпоръчва организирането на външната благотворителността, особено тая въ България. Организацията, за сегашнитѣ критически минути, когато нейното въоръжаване се налага най-скоро, въобще трѣбва да усвои началото, че *тя може да приема помощи* отъ всѣкъдѣ отъ кѣдѣто би ѝ се прѣдложили, но безъ да дава въ замѣна никакви ангажменти.

III. Събранието намира, че Организацията трѣбва да има къмъ България една приятелска и коректна политика, конкретно изразена въ освѣтляване нейното обществено мнѣние, до колкото това е възможно, по всички събития въ революционния животъ, въздържане на емиграцията и българското общество за морално и непосредствено материално използване и пр.

Въ своитѣ взаимоотношения къмъ България Организацията трѣбва да бжде особено осторожна, за да не изпадне въ поддаване, което може да компрометира нейната самостоятелностъ.

IV. Събранието разгледа изработенитѣ отъ миналия общъ конгресъ правилници и намира, че тѣ въ голѣма степенъ сж непрактични и неприложими и че не малко сж съдѣйствували за сегашната анархия въ Организацията. Събранието, обаче, се въздържа да укаже тѣхнитѣ отрицателни страни, а сжщо и да посочи положенията, на които трѣбва да почива нашето управление. То прѣдоставя на окръжнитѣ организации, чрезъ своитѣ конгреси или писменни разбирателства, сами да се произнесатъ по тоя въпросъ и посочатъ необходимитѣ споредъ тѣхъ реформи.

Съ другарски привѣтъ, делегати за общия конгресъ:

М. Доревъ,
Е. Чучковъ,
В. Анастасовъ,
И. Илиевъ,
Д. Занешевъ,
Т. Александровъ,

15 Януарий, 1907 год.